

Renata Sławińska, Teresa Trzcianowska-Grzywacz

Projekty zrealizowane w latach 2011-2012 przez Bibliotekę Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w ramach działalności upowszechniającej naukę

Forum Bibliotek Medycznych 5/2 (10), 158-166

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr Renata Sławińska

Mgr Teresa Trzcianowska-Grzywacz

Wrocław – UM

**PROJEKTY ZREALIZOWANE W LATACH 2011-2012
PRZEZ BIBLIOTEKĘ UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO WE WROCŁAWIU
W RAMACH DZIAŁALNOŚCI UPOWSZECHNIAJĄCEJ NAUKĘ**

Abstract

When the new Education Act with amendments to the higher education financing system came into law in October 2010, suddenly new possibilities emerged for the libraries. The act gave libraries more power and freedom in acquiring funds to cover the costs of their statutory activities, to better promote and disseminate the university research output, scientific achievements, science and scientific information. The article discusses various projects implemented by the Library of Wrocław Medical University in the years 2011-2012 that were co-financed by the Ministry of Science and Higher Education.

The Library of Wrocław Medical University has proposed ten projects to be subsidized by the ministry. Four out of those met the selection criteria. One of the projects spanning for 2 years was co-financed by the Library. New funds helped the library to make its holdings ready for open access in the space of its newly opened premises in the Department of Pharmacy and in the Centre of Scientific Information that is being built. Also other minor projects, such as projects enabling promotion of medical tradition, achievements and history of medical science in Lower Silesia in the context of the region's variegated history and cultural diversity, could finally see the light. No subsidies for preservation of existing holdings or for acquiring new.

The new law and changes in the financing system forced the Library to be more active player in the field of acquiring funds. The library team has gained valuable experience in preparing documentation, making plans, filing applications. Task oriented approach resulted in better team integration, cooperation and made work more satisfying for the personnel.

Streszczenie

Wejście w życie w październiku 2010 r. nowej ustawy o zasadach finansowania nauki zwiększyło możliwość uzyskiwania przez biblioteki dodatkowych funduszy na działalność podstawową, organizacyjną, na

promowanie i upowszechnianie badań naukowych, informacji naukowej i naukowo-technicznej. W artykule przedstawiono projekty zrealizowane w latach 2011-2012 przez Bibliotekę Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, dofinansowane z środków MNiSW w ramach działalności upowszechniającej naukę.

Biblioteka UMW złożyła wnioski we wszystkich dotychczasowych edycjach. Z 10 złożonych projektów 4 zostały zakwalifikowane, w tym jeden dwuletni przy współudziale środków własnych. Uzyskane fundusze umożliwiły realizację zarówno priorytetowych zadań, związanych z przygotowaniem księgozbiorów do wolnego dostępu w nowych obiektach - Centrum Naukowej Informacji Medycznej oraz Filii nr 1 Biblioteki Głównej w nowym obiekcie Wydziału Farmaceutycznego, jak również ciekawych dodatkowych projektów z zakresu historii medycyny, adresowanych do środowiska uczelnianego i regionalnego. Dofinansowania nie uzyskały zadania związane z utrzymaniem i poszerzaniem zasobów bibliotecznych.

Nowa ustawa zmobilizowała nas do większej aktywności w zabieganiu o dotacje. Zdobyliśmy dodatkowe doświadczenie w pisaniu wniosków i sporządzaniu planu organizacyjnego projektu. Zadaniowe podejście do realizacji projektu zwiększyło integrację zespołu i wpłynęło na satysfakcję z wykonywanej pracy.

W październiku 2010 r. weszła w życie nowa ustawa o zasadach finansowania nauki. W artykule 25 tejże ustawy zawarto szczegóły odnoszące się do finansowania działalności upowszechniającej naukę, w tym: jakie płaszczyzny obejmuje, kto może występować o środki finansowe i na jakie zadania. Kryteria i tryb przyznawania oraz rozliczania przyznanych środków finansowych zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 września 2010 roku w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na działalność upowszechniającą naukę. Hasła „działalność wspomagająca badania” czy „działalność upowszechniająca naukę” były nam już wszystkim znane, ponieważ większość bibliotek realizowała z przyznawanych uczelniom na ten cel środków różnego rodzaju zadania. Nowością była możliwość pisania samodzielnych projektów, niezależnych od pozostałych wniosków składanych przez uczelnie oraz ich rejestracja w systemie OSF, przeznaczonym zarówno do składania w MNiSW wniosków o finansowanie, jak i rejestracji wszelkich czynności związanych z obsługą wniosków.

Zarówno działalność podstawowa naszych bibliotek, jak i zmiany generowane przez rozwój technologii oraz wciąż nowe podejmowane zadania wymagają wsparcia finansowego, którego nie jesteśmy w stanie pozyskać tylko ze środków własnych uczelni (jak wynika z doświadczeń), bowiem większość z tych dotacji pozostaje przez lata na prawie nie zmienionym poziomie. W zmianie przepisów dostrzeżliśmy możliwość uzyskania dofinansowania niektórych projektów. Czy rzeczywistość spełniła nasze oczekiwania? I tak i nie.

Przy wyborze zadań i pisaniu wniosków kierowaliśmy się przede wszystkim potrzebami Biblioteki związanymi z: działalnością podstawową, rozbudową tworzonych baz danych, przystosowaniem zbiorów do udostępniania w powstającym Centrum Naukowej Informacji Medycznej – nowej Bibliotece UMW i Filii Biblioteki Głównej w nowym gmachu Wydziału Farmaceutycznego oraz planowaną realizacją projektu „Repozytorium naukowo-dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu”.

Niewątpliwie priorytetowymi projektami, wymagającymi wsparcia finansowego, były zadania związane z przystosowaniem księgozbioru do udostępniania w wolnym dostępie i wdrożenie rozwiązań umożliwiających zastosowanie technologii RFID w zakresie zabezpieczenia zbiorów, obsługi wypożyczeń i porządkowania księgozbioru.

Opracowując wnioski braliśmy pod uwagę:

- potencjał organizacyjny i osobowy umożliwiający realizację projektu,
- zakres współpracy z innymi jednostkami administracyjnymi,
- możliwość dotrzymania terminów realizacji projektów w przypadku ich zakwalifikowania przez Ministerstwo,
- zabezpieczenie środków na wkład własny,
- znaczenie wybranych zadań dla uczelnianej i środowiskowej społeczności,
- wykorzystanie efektów realizacji projektu do kontynuacji zadania i powiązania z innymi projektami.

Główne problemy jakie napotkaliśmy wiązały się z wyborem grupy, do której należy zakwalifikować projekt – „Upowszechnianie, promowanie i popularyzowanie osiągnięć naukowych lub naukowo-technicznych” czy „Tworzenie, przetwarzanie, udostępnianie i upowszechnianie informacji naukowych i naukowo-technicznych”, stopniem szczegółowości opisu merytorycznego projektu, oszacowaniem realnych kosztów realizacji zadań związanych z wynagrodzeniami oraz ustaleniem szczegółowego harmonogramu zapewniającego terminowość realizacji.

Tematyka złożonych wniosków w odniesieniu do planowanych zadań Biblioteki UMW obejmowała:

a) działalność podstawową:

- Kartoteka MeSH-PL (marzec 2011),
- Zakup literatury naukowej z zakresu medycyny i nauk pokrewnych (marzec 2011),
- Prenumerata czasopism naukowych (wrzesień 2011, wrzesień 2012),

b) przygotowanie księgozbiorów do udostępniania w nowych obiektach:

- Zastosowanie klasyfikacji NLM w organizacji zbiorów (marzec 2011 - na lata 2011-2012),
- Rozbudowa bazy danych o zbiorach Biblioteki Uczelnianej Akademii Medycznej (wrzesień 2011),

c) tworzenie biblioteki cyfrowej:

- Repozytorium naukowo-dydaktyczne Akademii Medycznej we Wrocławiu (wrzesień 2011 – na lata 2012-2013; marzec 2012),
- Współtwórcy dolnośląskiej medycyny (marzec 2012),
- Budowa kolekcji z zakresu historii medycyny na Dolnym Śląsku w ramach repozytorium naukowo-dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu (wrzesień 2012).

Wzięliśmy udział we wszystkich dotychczasowych edycjach DUN (dwie w każdym roku), począwszy od marca 2011 r. do września 2012 r. Złożyliśmy wnioski łącznie na 10 zadań, z których 4 uzyskały dofinansowanie (po jednym w każdej edycji), w tym jedno dwuletnie przy współudziale środków własnych.

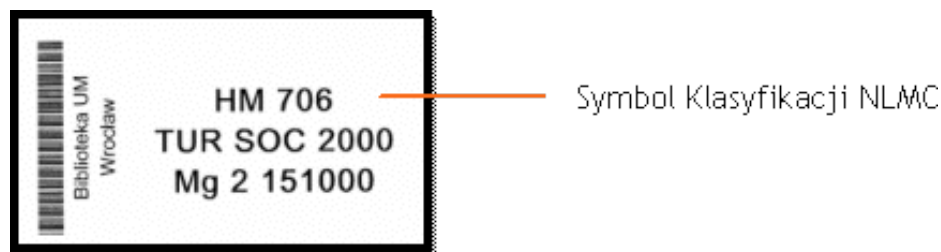
„Zastosowanie klasyfikacji NLM w organizacji zbiorów” - zadanie z zakresu tworzenia, przetwarzania, udostępniania i upowszechniania informacji naukowych i naukowo-technicznych - było realizowane w okresie od 24 października 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. We wniosku szczegółowo omówiono przedmiot i cel projektu, tj. zastosowanie klasyfikacji NLM (National Library of Medicine, USA) do zbiorów z lat 2000-2006 (druki zwarte), przygotowywanych do wolnego dostępu w budowanym obecnie Centrum Naukowej Informacji Medycznej – nowej Bibliotece UMW. Umotywowano wybór klasyfikacji NLM w organizacji wolnego dostępu do zbiorów podkreślając jej uniwersalność i stosowanie w wielu bibliotekach medycznych na świecie, regularną coroczną aktualizację oraz charakterystykę rzeczową wyrażaną poprzez symbole alfanumeryczne – łatwą do zastosowania w sygnaturze wolnego dostępu.

Zadanie realizowano w dwóch etapach:

- Etap 1 (rok 2011) - klasyfikacja NLM nabytków z lat 2004-2006,
- Etap 2 (rok 2012) – klasyfikacja NLM nabytków z lat 2000-2004.

Prace prowadzone w ramach obydwu etapów projektu obejmowały: wyselekcjonowanie zbiorów do wolnego dostępu, ich klasyfikację na podstawie słownika NLM, wprowadzenie odpowiedniego symbolu klasyfikacji NLM do rekordu bibliograficznego w formacie MARC21 w pole 060 oraz korektę wprowadzonych danych. W realizacji zadania wzięło udział 5 osób. Ogółem na wszystkie prace związane z uzupełnianiem o klasyfikację NLM rekordów bibliograficznych w systemie bibliotecznym PROLIB poświęcono ponad 1.800 godzin.

Po wyselekcjonowaniu zbiorów przeznaczonych do wolnego dostępu w Centrum Naukowej Informacji Medycznej poddano obróbce łącznie 9.266 rekordów bibliograficznych z lat 2000-2006. Każdy rekord w bazie, tworzonej w kompleksowym systemie bibliotecznym PROLIB, został przejrany pod kątem zawartości pola 060 (klasyfikacja

Ryc. 1. Etykieta z sygnaturą wolnego dostępu

NLM). Klasyfikacji dokonywano w oparciu o słownik NLM dla wydawnictw medycznych oraz tabele Klasyfikacji Biblioteki Kongresu (LC) dla wydawnictw o tematyce pokrewnej medycynie. Następnie symbole klasyfikacji wprowadzono w pole 060 rekordu bibliograficznego. Dla spójności bazy ujednolicono również symbole klasyfikacji w kolejnych wydaniach opracowywanych książek. Po zrealizowaniu wyżej wymienionych prac przeprowadzono korektę wprowadzonych danych. Naniesione w bazie symbole klasyfikacji NLM oraz LC zostaną wykorzystane do wydruku etykiet z sygnaturą SWD (Sygnatura Wolnego Dostępu), co pozwoli na ułożenie księgozbioru według działów i poddziałów, zgodnie z założeniami przyjętymi w tablicach klasyfikacyjnych National Library of Medicine, bowiem symbol NLM stanowi główny element SWD. Uzupełnienie rekordów bibliograficznych o symbole klasyfikacji stworzyło również dodatkowe kryterium wyszukiwania dokumentów w katalogu OPAC - według tematów (działów i poddziałów z tablic NLM).

Kolejnym projektem zrealizowanym z tego samego zakresu zadań był projekt p.n. „Rozbudowa bazy danych o zbiorach Biblioteki Uczelnianej Akademii Medycznej”, przewidziany do realizacji w okresie od 1 marca 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Celem projektu była rozbudowa bazy danych o zbiorach Biblioteki Uczelnianej o wybrane zasoby niewidoczne w tworzonych bazach, zgromadzone w Bibliotece Głównej UMW oraz Filii nr 1 – Bibliotece Wydziału Farmaceutycznego. Do zespołu biorącego udział w realizacji projektu należało wytypowanie zbiorów do opracowania komputerowego, ich opracowanie formalne i rzeczowe w systemie zarządzania biblioteką PROLIB, powiązanie utworzonych rekordów bibliograficznych z opisem egzemplarza oraz korekta wprowadzonych danych. W realizacji zadania wzięło udział łącznie 10 osób. Podczas pierwszego etapu prac zespół katalogerów wyselekcjonował zbiory przeznaczone do opracowania komputerowego. Retrokonwersja objęła zasoby biblioteczne zgromadzone w latach 1989-1993. W wyniku prowadzonych prac sporządzono 2.450 opisów bibliograficznych w formacie MARC 21 oraz 2.450 rekordów opisu przedmiotowego (komplet haseł przedmiotowych). Każdy nowo opracowany rekord bibliograficzny został powiązany z opisem egzemplarza, których utworzono 5.500. Po zrealizowaniu tych zadań wygenerowano nalepki z kodami kreskowymi i oklejono opracowane zbiory, co znacznie usprawni proces wypożyczania dokumentów oraz inwentaryzacji księgozbiorów. Czynności związane ze znakowaniem księgozbioru poprzedziła korekta wprowadzonych danych.

Zdecydowanie najtrudniejszym do realizacji zgodnie z planem i harmonogramem, ale i najciekawszym, okazało się zadanie „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny”. Przewidywaliśmy, że zostanie zrealizowane w okresie od 1 sierpnia 2012 r. do 28 grudnia 2012 r. Projekt zakładał stworzenie bazy prezentującej sylwetki wybitnych postaci związanych z medycyną, farmacją, szpitalnictwem, lecznictwem uzdrowiskowym i szkolnictwem medycznym, działających na terenie Dolnego Śląska na przełomie XIX-XX wieku. Wybór postaci miał odzwierciedlać osiągnięcia, wyjątkowość, ale

także wielokulturowość i wielonarodowość oraz ich wpływ na rozwój nauk medycznych i służby zdrowia w regionie, a utworzona kartoteka osobowa wraz z bibliografią osobową przedmiotową umożliwić szybki nieograniczony dostęp do zgromadzonych danych biograficznych, bibliograficznych i w ograniczonym zakresie do materiałów ikonograficznych, popularyzujących dziedzictwo naukowe regionu i wspomagających badania nad historią nauk medycznych. W okresie realizacji projektu przewidywano wprowadzenie do bazy 200 haseł osobowych. W zadaniu wzięło udział łącznie 11 osób - 9 osób odpowiadało za przygotowanie materiałów wprowadzanych do bazy, a 2 osoby za informatyczną stronę przedsięwzięcia.

Realizacja projektu przebiegała w kilku etapach:

1. Stworzono listę wybranych sylwetek odpowiadających przyjętemu zakresowi chronologicznemu i miejscu działalności. Wybrane sylwetki, zgodnie z założeniami projektu, reprezentują różne narodowości - żydowską, niemiecką, polską, czeską. Ich miejscem działalności był Wrocław i Dolny Śląsk. Reprezentują różne specjalizacje i różne miejsca pracy, jak: praca naukowa i dydaktyczna na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, działalność medyczna w szpitalach uniwersyteckich, szpitalach miejskich, sanatoriach, laboratoriach, prywatnych praktykach. Są to często osoby, których nazwiska przeszły do historii medycyny z racji wkładu w rozwój nauki, odkrycia, wynalezione przyrządy medyczne, zastosowane nowatorskie metody leczenia klinicznego i chirurgicznego. Od ich nazwisk pochodzą nazwy chorób, syndromów, wskaźników, reakcji, przyrządów. Podczas szczegółowego studiowania biografii naukowców pojawił się problem postaci niewątpliwie zasłużonych w dolnośląskiej medycynie, ale z niechlubną przeszłością z okresu nazizmu. Ostatecznie zweryfikowano listę i zdecydowano o usunięciu tych sylwetek z bazy.
2. Zgodnie z założeniami projektu hasła osobowe w bazie miały składać się z: danych bibliograficznych (nazwiska, formy oboczne nazwisk, względnie pseudonimy, imiona, daty ramowe życia, specjalności, miejsca urodzenia i śmierci, miejsca działalności na terenie Dolnego Śląska) oraz bibliografii osobowej przedmiotowej. Do rekordów miały zostać dołączone, w ograniczonym zakresie, materiały ikonograficzne: portrety, fotografie, dyplomy, itp. W trakcie poszukiwania i czytania materiałów źródłowych stwierdzono konieczność dodania pól: „studia” oraz „zasługi w medycynie”, umożliwiających podanie w skrócie największych osiągnięć w medycynie lub interesujących zdarzeń z życia naukowego. Przedyskutowania wymagał dosyć trudny problem oryginalnej pisowni nazwisk, miejscowości, nazw uczelni, szpitali. Ostatecznie zdecydowano o zachowaniu oryginalnej pisowni (ewentualne spolszczenia nazwisk podawane będą w polu „formy oboczne nazwisk”, a polskie odpowiedniki dawnych nazw niemieckich podawane w nawiasie).

3. Specyfikację: pól, elementów opisu bibliograficznego, pomocniczych indeksów, indeksów wyszukiwawczych oraz wymagane funkcje bazy przekazano informatykom, jako niezbędne dane do stworzenia bazy i interfejsu użytkownika. W ramach prac informatycznych stworzono bazę na potrzeby rejestracji powyższych elementów opisu, zawierającą odpowiednie pola, dodatkowo wzbogaconą o zakresy uprawnień dla operatorów, co znacznie ułatwiło proces korekty. W trakcie obróbki informatycznej i graficznej pojawiła się konieczność modyfikacji pól opisu bibliograficznego, gdyż opis widoczny w interfejsie użytkownika wyświetlał się niezgodnie z przyjętą normą. Interfejs użytkownika bazy „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny” został zaprogramowany w skryptowym języku PHP. Dodatkowe funkcjonalności opierają się o bibliotekę jQuery, wykorzystującą możliwości języka JavaScript. Rekordy przechowywane są w bazie SQL, a całość posadowiona na serwerze Biblioteki UMW.
4. Ostatnim etapem prac, odbywającym się równoległe do korekty, było znalezienie i obróbka materiałów ikonograficznych, które zostały włączone do bazy.

Wybranie sylwetek i przygotowanie materiałów wymagało od uczestnika projektu średnio 50-60 godzin pracy. W wyniku tych prac do bazy „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny” wprowadzono 201 haseł osobowych uzupełnionych o bibliografię osobową przedmiotową. Ilość pozycji bibliograficznych w hasłach osobowych jest różna w zależności od znalezionych materiałów źródłowych. Łącznie wprowadzono ponad 400 pozycji bibliograficznych. Źródłem danych biograficznych były wydawnictwa z zakresu

Ryc. 2. Baza „Współtwórcy Dolnośląskiej Medycyny”

historii medycyny, wspomnienia pośmiertne, nekrologi, wydawnictwa encyklopedyczne, słowniki, spisy wykładów, prace doktorskie i habilitacyjne z tego okresu. Ponadto wykorzystano, znajdujący się w zasobach Biblioteki Głównej UMW, bogaty zbiór (ok. 1.800 egzemplarzy) doktoratów i habilitacji obronionych na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1811-1945, wydanych w języku niemieckim lub łacińskim. Hasła osobowe w bazie, zgodnie z założeniami projektowymi, uporządkowane są alfabetycznie, a bibliografia przedstawiana w porządku alfabetycznym lub chronologicznym. Bazę można przeszukiwać poprzez: nazwisko, specjalność i miejsce działalności, a wyświetlane dane przeglądać na różnym stopniu szczegółowości. Efekt końcowy projektu - baza „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny”, prezentowany jest obecnie za pośrednictwem strony Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu: <http://bg.umed.wroc.pl>.

Prace nad przedsięwzięciem będą kontynuowane nadal, co pozwoli na uzupełnienie haseł osobowych, a zakres chronologiczny kartoteki zostanie poszerzony o I połowę XX wieku. Zawarty w bazie materiał źródłowy zostanie w przyszłości wykorzystany do stworzenia kolekcji dziedzictwa kulturowego w ramach Repozytorium Uczelnianego.

Ostatnim zadaniem, które otrzymało dofinansowanie jest „Budowa kolekcji z zakresu historii medycyny na Dolnym Śląsku w ramach repozytorium naukowo-dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu”. Zadanie to - również z zakresu tworzenia, przetwarzania, udostępniania i upowszechniania informacji naukowych i naukowo-technicznych - tworzenie i utrzymywanie baz danych - będzie realizowane we współpracy z Ośrodkiem Sieciowo-Komputerowym Uczelni do końca grudnia 2013 r. Budowa repozytorium od podstaw była już przedmiotem składanych wcześniej dwóch wniosków, które nie uzyskały dofinansowania. W uzasadnieniu wskazywano na ich zbyt ogólne przygotowanie i konieczność sfinansowania prac poprzedzających uruchomienie repozytorium oraz jego obsługę administracyjną i informatyczną ze środków na działalność bieżącą Biblioteki. Po zapewnieniu infrastruktury i obsługi informatycznej ponowiliśmy wniosek, ujmując w nim tylko budowę kolekcji z zakresu dziedzictwa kulturowego, wskazując również na możliwość powiązania jej z bazą „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny”, utworzoną w ramach wcześniej zrealizowanego projektu. Przyznane na ten cel środki finansowe pokryją: wybór, zeskanowanie, opracowanie i wprowadzenie do repozytorium 100 pozycji.

Dofinansowania nie uzyskały, mimo uzasadnienia merytorycznego, precyzyjnego oszacowania kosztów i wykazania powiązania projektów z działaniami upowszechniającymi naukę, wnioski na utrzymanie i poszerzanie zasobów bibliotecznych. W załączniku nr 1 do rozporządzenia w części B pkt 2.2 zdefiniowano zadanie „prenumerata czasopism naukowych lub popularyzujących naukę”. Tymczasem po zebraniu informacji z różnych jednostek okazało się, że w większości przypadków wnioski na to

zadanie spotykały się z odmową. W uzasadnieniu można było przeczytać, że powodem odmowy jest lokalny zakres i zasięg upowszechniania nauki, ograniczony do użytkowników wnioskującej instytucji. Większość uczelnianych bibliotek medycznych pełni funkcję ogólnodostępnych bibliotek naukowych i ośrodków informacji naukowej, których zasoby służą szerokiemu gronu odbiorców, w naszym przypadku pracownikom służby zdrowia z Wrocławia i całego Dolnego Śląska. Ze względu na profil gromadzonych zbiorów są one unikatowe w skali regionu. Prenumerowane czasopisma są opracowywane w systemach bibliotecznych, a informacja o nich dostępna w Internecie za pośrednictwem katalogów bibliotecznych, środowiskowych i centralnych. Ponadto zasób ten stanowi podstawę realizacji zamówień międzybibliotecznych realizowanych dla instytucji z całego kraju. Trudno więc w tej sytuacji zgodzić się z opinią o lokalnym zakresie i zasięgu upowszechniania.

Skuteczne okazały się projekty z zakresu tworzenia, przetwarzania, udostępniania i upowszechniania informacji naukowych i naukowo-technicznych. Na sześć złożonych przez naszą Bibliotekę wniosków cztery zostały zweryfikowane pozytywnie i uzyskały fundusze na realizację projektów. Staraliśmy się na bieżąco informować o uzyskanych dotacjach na stronie WWW Biblioteki, w *Gazecie Uczelnianej*, w sprawozdaniach i przedstawianych przy różnych okazjach prezentacjach.

Uzyskane w ramach działalności upowszechniającej naukę środki umożliwiły realizację priorytetowych zadań z działalności podstawowej, ale również ciekawych dodatkowych projektów z zakresu historii medycyny, adresowanych do środowiska uczelnianego i regionalnego. Posiadane doświadczenie okazało się niewystarczające przy szacowaniu czasu potrzebnego do zdobycia materiałów do tworzonej bazy bibliograficznej, co przełożyło się na problemy z określeniem wydajności pracy i wynagrodzeniem. Potwierdziło to, jak ważne jest przed napisaniem wniosku sporządzenie dobrego planu organizacyjnego projektu – określenie terminów realizacji poszczególnych zadań, ilości zaangażowanych pracowników i wymagań czasowych w odniesieniu do poszczególnych prac. Zadaniowe podejście do realizacji projektów zwiększyło integrację zespołu, pozwoliło na zdobycie nowych doświadczeń, wpłynęło na satysfakcję z wykonywanej pracy i satysfakcję finansową.